

PAMETNO O STATUSU CJELOVITE KURIKULARNE REFORME

Kočničarima reforme obrazovanja mjesto je u ropotarnici povijesti

Split, Zagreb, 25. studenog 2016. – Dvadeseta godišnjica od prosvjeda protiv gašenja Radija 101 nekako se poklopila s formalnim završetkom javnog savjetovanja o dokumentima još jednog područja za koje je tisuće ljudi u Hrvatskoj izašlo na ulice izražavajući jasno, nasuprot nakaradnim stremljenjima vlasti, svoj više nego pozitivan stav. Radi se, dakako, o Cjelovitoj kurikularnoj reformi koja, u skladu s najboljim praksama zemalja s najboljim obrazovnim rezultatima, ali i brojnim prijedlozima reformskih dokumenata, koji su u proteklih 25 godina izrađeni u Hrvatskoj, za glavni cilj ima uspostavu usklađenog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja.

Podsjetimo još jednom: Cjelovita kurikularna reforma je pokrenuta kroz proces definiran Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je Hrvatski sabor jednoglasno usvojio u listopadu 2014, a na kojoj je radilo oko 130 neovisnih stručnjaka. Javnim su pozivom zatim izabrani članovi Ekspertne radne skupine, kao i članovi desetaka radnih skupina, koji su radili na razradi dokumenata kurikularne reforme. Kroz taj je proces na stotine učitelja, nastavnika i profesora, potpuno neovisno od bilo kakvih političkih utjecaja, izradilo 54 prijedloga kurikularnih dokumenata. U navedenim skupinama su bili zastupljeni učitelji i nastavnici iz svih dijelova Hrvatske, sa sedam hrvatskih javnih sveučilišta i četiri javna znanstvena instituta te djelatnici javnih i privatnih veleučilišta. Izrađeni dokumenti su tijekom ove godine, usprkos otporima administracije ministra Šustara, prošli kroz (prvi put ikad u Hrvatskoj organiziranu) stručnu raspravu te, sada, i kroz čak 5 mjeseci dugo javno savjetovanje. Bilo je predviđeno da se, nakon konačne dorade kurikularnih dokumenata na osnovu javne rasprave, krene sa stručnim usavršavanjem nastavnika i pripremom za implementaciju reforme u eksperimentalnoj fazi. Potom bi se, kroz osmišljeni i strukturirani proces, koji bi trajao desetak godina, krenulo u punom obimu. Za to su u strukturnim fondovima EU već predviđena sredstva.

Kvalitetu rada na Cjelovitoj kurikularnoj reformi prepoznala je Europska komisija, koja je reformu nazvala pozitivnom promjenom u hrvatskom obrazovanju, dok je njeno osmišljavanje i vođenje ocijenila vrlo produktivnima. Uz to, u stručnoj te posebno javnoj raspravi, pristiglo je vrlo malo primjedbi na kurikularne dokumente (primjera radi, na kurikulume matematike, engleskog ili njemačkog jezika pristigla je samo po jedna primjedba), i to, u pravilu, bez supstancijalnih zamjerki. Doista, primjedbe se uglavnom svode na neke terminološke detalje opskurnih teologa koje su, nota bene, suprotne mišljenju najcjedenijih hrvatskih lingvista.

Usprkos tome, ministar Šustar, u koordinaciji s tadašnjom saborskom zastupnicom Rusak i svojim koalicijskim partnerima hrastovsko-grozdovske provenijencije, odlučuje kurikularne dokumente povjeriti „nad-recenziji“ ad personam imenovanih osoba koje su se svojim javnim istupima (ne i konkretnim prijedlozima, a posebno ne jasnim i stručno utemeljenim argumentima) jasno odredili protiv reforme. I nova Vlada, usprkos javne demagogije kojom fingira nastavak rada na reformi, čini sve da bi zadržala evidentno loš status quo našega obrazovanja i zaustavila provođenje reforme.

Retrogradnim klerikalnim udrugama koje prednjače u in doctrina (prema ideologiji) aktivnostima kojima evidentno žele zaustaviti reformu, pridružuje se, nažalost, i prepoznatljivi dio visokoškolskih nastavnika i akademika. Potonji, očito potaknuti viškom taštine te kratkim pamćenjem i zaboravnošću da su, ne tako davno, neke njihove prijedloge reformi zaustavile neke druge HDZ-ove Vlade i neki drugi populizmu skloni ministri, nisu iskoristili javno savjetovanje da bi svojim

prijedlozima unaprijedili reformske dokumente. Nasuprot tome, oni se svojim titulama (pa čak i samo-ocjenama o „istaknutosti“, „vrhunskoj ekspertnosti“, „vrhunsko znalackim“ znanjima ili „pogledu odozgo“) pokušavaju zakloniti od potrebe za stručnim argumentiranjem konkretnih prijedloga pa se služe jeftinim etiketiranjem i političkim pritiscima mimo službene procedure – pri čemu su katastrofalno nekonzistentni.

Optužbama na način izbora članova skupina koje su reformske dokumente izradili, zamagljuje, tako, činjenicu da se oni nisu javili za rad na dokumentima – ma koliko neki javno lagali o tome ili pak, otužno, smatrali da je njih na rad trebalo posebno poimence pozivati. Metodološkim kvazi-primjedbama zamagljuje, pak, činjenicu da (barem neki od njih) jesu visoko (ali i vrlo usko) specijalizirani za neka područja znanosti, ali da većinom nisu stručni za metodologiju pedagoškog, obrazovnog i andragoškog rada. Ocjene da je učenje temeljeno na ishodima učenja i kritičkom razmišljanju „podilaženje učenicima“ (sic!) se onda, u istom setu primjedbi, komplementiraju potpuno suprotnima da se „od učenika stvaraju znanstvenici“ ili da je predloženi program „prezahtjevan“. Navodima o teško čitljivim reformskim dokumentima zamagljuje se, pak, činjenica da je iz samih primjedbi, ali i iz opetovanog slanja istih primjedbi od kojih su neke u međuvremenu ugrađene u kurikularne dokumente, evidentno da ih mnogi kritičari iz akademskih krugova nisu ni pročitali. Navodi o zanemarivanju STEM područja se, još jednom nekonzistentno, dopunjuju suprotnim navodima o zanemarivanju jezičnih ili humanističkih sadržaja. Primjedbe koje ne razlikuju na znanstvenim činjenicama utemeljeni pristup od dogmi te metafiziku od religije su, složiti ćete se, toliko prizemne da ih ne valja ni komentirati. A što tek reći o osporavanju znanja i vrijednosti rada učitelja i nastavnika?! Da nije tragično, bilo bi komično.

Stranka **Pametno** se, kao jedini politički i društveni subjekt, koji to konzekventno čini od početka procesa, zalagala i zalaže da se Cjelovita kurikularna reforma vrati na mjesto na kojem je zaustavljena. Da se nastavi na istim principima na kojima je zamišljena i implementirana do njenog zaustavljanja. Pametno bezrezervno podržava projekt reforme te poziva stručnjake iz područja obrazovanja, koji su nesebično i s puno entuzijazma i odricanja odradili ogroman posao na definiciji kurikularnih dokumenata, da i dalje, usprkos svim otužnim pokušajima da se njihov izvanredan rad omalovaži, ostanu aktivno i predano uključeni u implementaciju reforme koja, na sreću, ne ovisi o nesposobnim političarima i njihovim akademskim pripuzima, nego, uvijek i prije svega, o samim učiteljima i nastavnicima te o njihovom radu.

Nasuprot kakistokraciji (vladavini najgorih), Vi, dragi učitelji i nastavnici kao i sami učenici, uz 50 tisuća nas koji smo Vam prvoga lipnja ove godine na trgovima diljem Hrvatske dali potporu, te 77 posto hrvatskih građana koji, prema istraživanju agencije IPSOS, podržavaju reformu, znamo da Hrvatska može i hoće bolje! Ne dopustite da nas par paraova pokuša uvjeriti u suprotno. Njima je najbolji odgovor u nedavnom intervjuu dao akademik Vlatko Silobričić: „Hajmo razgovarati o vrijednosnom sustavu koji vrijedi u hrvatskoj akademskoj zajednici. Ja tvrdim godinama, pa i desetljećima već, da vrijednosni sustav u hrvatskoj akademskoj zajednici nije isti kao sustav te zajednice u razvijenim zemljama. Nisu isti kriteriji. Nisu isti načini napredovanja. Nisu isti sustavi nagrađivanja. Ništa što bi trebalo proizlaziti iz vrijednosnog sustava neke akademske zajednice ne funkcionira.“ Idemo, zato, omogućiti da naša djeca mijenjaju taj i takav sustav i urušene vrijednosti hrvatskoga društva, te da, upravo kroz obrazovanje na temeljima Cjelovite kurikularne reforme, sve te „kočničare“, napokon, pošaljemo u ropotarnicu povijesti.